O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

INSON MANFAATLARI — OLIY QADRIYAT
O'ZBEKISTON «ADOLAT» SOTSIAL-DEMOKRATIK PARTIYASI
KUCH-ADOLATDADIR

ADOLAT

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТА

2007 йил 26 январь, жума № 4 (602)

Қарор ва ижро

Тараққиётга элтувчи йўллар

Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов раҳнамолигида юртимизда коммуникация ва транспорт тармоқларини ривожлантиришга иқтисодий сиёсатнинг устувор йўналишларидан бири сифатида алоҳида эътибор қаратилмоқда. Мамлакатимизнинг халқаро коммуникациялар тармоғига интеграциялашуви учун шарт-шароит яратадиган, халқаро транспорт йўлаклари ва жаҳон бозорларига энг қисқа йўл билан чиқишни таъминлайдиган транспорт ҳамда телекоммуникациялар инфратузилмасининг янгиланиши юртимиз иқтисодий салоҳиятини янада юксалтиришга хизмат қилмоқда.

Ўзбекистон автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш давлат акциядорлик компанияси — "Ўзавтойўл" томонидан бунёд этилаётган кенг ва равон йўллар, йўл ўтказгичлар, маҳобатли кўприклар ҳамда транспорт боғламаларининг сони йилдан-йилга кўпаймоқда. Қамчиқ довонида барпо этилган ер ости йўлаги бугунги кунда ўзининг мислсиз самарасини бераётир. Ана шу мўъжизавий иншоот миллионлаб кишиларнинг пойтахтимизга келиб-кетиш билан боғлиқ сарф-харажатларини камайтириб, ортиқча масофа ва йўл азобига чек қўйди. Юртдошларимиз илгари қўшни давлат ҳудуди орқали ўтиб-қайтган бўлса, эндиликда диёримиз йўлларидан эмин-эркин қатнамоқдалар. Амударё узра поезд ва автомобиллар қатнайдиган улкан кўприкнинг бунёд этилиши ҳам Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти аҳолиси учун жуда кенг қулайликлар яратди, йўловчи ва юк ташиш муддатини, харажатини кескин қисқартириш имконини берди.

Юртимиз шаҳар ва қишлоқларида турли минтақа ва даҳаларни бир-бири билан боғлайдиган, юртимиз чиройига чирой қўшадиган йўллар, кўча ва кўприкларнинг бунёд этилиши изчил давом этмоқда. Ҳатто, атрофимиздаги бундай кенг кўламли бунёдкорлик ишлари азалдан давом этиб келаётгандек, бу ҳолдан ажабланмай ҳам қўйдик. Ҳолбуки, ўша кўча, майдон, чорраҳа — жой истиқлолимизгача қандай аҳволда бўлганлигини бир эслаб кўрайлик. Биз бугун фойдаланаётган кенг ва равон йўлларни қуриш, сақлаш озмунча меҳнат-машаққат талаб этадими. Таассуфки, ҳамиша ҳам бунинг қадрига етавермаймиз.

— Ҳеч бир мамлакат тараққиётини кенг ва равон йўлларсиз тасаввур этиб бўлмайди, — дейди "Ўзавтойўл" давлат акциядорлик компанияси автомобиль йўллари техник ҳолатини баҳолаш бошқармаси бошлиғи Воҳид Аъзамов ЎзА мухбирига. — Шу жиҳатдан қараганда, Ўзбекистонимиз тараққиётнинг олдинги сафларида бораётган мамлакатлар сирасига киради — улкан йўл тармоғига эга. Умумий ҳисобда узунлиги 183724 километрлик йўлларнинг 42530 километрини умумий фойдаланиладиган автомобиль йўллари, 17819 километрини эса шаҳар кўчалари, 58651 километрини хўжаликлараро ва ички хўжалик йўллари ҳамда 64723 километрини бошқа йўллар ташкил этади.

Истиқлол йилларида Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан умумий фойдаланиладиган замонавий автомобиль йўлларини сақлаш, таъмирлаш, реконструкция қилиш, қуриш ҳамда тармоқни янада ривожлантириш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилди. Маълумки, умумий фойдаланиладиган автомобиль йўллари ўзининг аҳамияти жиҳатидан бир-биридан фарқланади. Юртимиз ҳудудидаги 3626 километр халқаро, салкам 17 минг километр давлат ҳамда қарийб 22 минг километр маҳаллий ва вилоят аҳамиятига эга йўлларнинг техник созлиги компаниямизга қарашли ташкилотларнинг доимий диққат-эътиборида.

2006 йили мамлакатимиз йўл хўжалигида ислоҳотларнинг янги даври бошланди. Бунда давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг 2006 йили қабул қилинган «Йўл қуриш ишлари ҳажми ва сифати устидан назоратни янада кучайтириш ва автомобиль йўллари қурилишининг 2006 йил дастурини тасдиқлаш чора-тадбирлари тўғрисида», «Умумий фойдаланиладиган автомобиль йўлларини лойиҳалаштириш, қуриш ва реконструкция қилиш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ҳамда «Ўзавтойўл» давлат акциядорлик компанияси ташкилий тузилмасини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорлари муҳим омил бўлмоқда.

Давоми 2 - бетда

Сингапурдаги самарали музокаралар

СИНГАПУР, 25 январь. ЎзА махсус мухбири Анвар Бобоев хабар қилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни Сингапур Президентининг "Истана" саройида расмий кутиб олиш маросими бўлди. Фахрий қоровул саф тортди. Икки мамлакатнинг давлат мадҳиялари янгради. Президентлар Ислом Каримов ва Селлапан Рам Натан фахрий қоровул сафи олдидан ўтдилар.

Шундан сўнг Ўзбекистон ва Сингапур Президентларининг яккама-якка учрашуви бошланди. Ислом Каримов ва Селлапан Рам Натан мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликнинг бугунги аҳволи ва истиқболлари, ўзларини қизиқтирган халқаро муаммолар юзасидан фикр алмашдилар. Ҳамкорликни ривожлантириш масалалари ва халқаро майдонда кечаётган жараёнларга икки томоннинг муносабати ва ёндашувлари яқин эканлиги қайд этилди. Ўзбекистон Сингапур билан ҳамкорликни кенгайтиришдан манфаатдорлиги, айни пайтда Сингапурнинг Ўзбекистон билан алоқаларни янада ривожлантириш тарафдори эканлиги таъкидланди.

Бу йил мамлакатларимиз ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганига ўн йил тўлган бўлса-да, савдо-иқтисодий ҳамкорлик алоқаларининг, умуман, давлатлараро муносабатларнинг ҳуқуқий асоси ҳали тўла шакллантирилмаган. Шунга қарамай, ўзаро савдо ҳажми 2006 йилда 100 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бу икки томонда ҳам ҳамкорлик учун қизиқиш катта эканлигидан далолатдир.

Ўзбекистон ва Сингапур кўпгина халқаро муаммоларга, Президент Ислом Каримов таъбири билан айтганда, бир хил назар билан қараши таъкидланди. Бундай ҳамфикрлилик ҳамкорлик учун яхши замин бўлиши шубҳасиз.

Музокара Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Сингапур Бош вазири Ли Сянь Лун раҳбарлигидаги икки мамлакат делегацияларининг кенгайтирилган тартибдаги учрашувида давом эттирилди.

Мулоқот чоғида саноатга, жумладан, нефть-кимё, фармацевтика ва электрон маҳсулотлар ишлаб чиқариш саноатига замонавий технологияларни жалб қилиш, юқори технологияли маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва уларни учинчи давлатларга экспорт қилиш билан боғлиқ соҳаларда ўзаро ҳамкорликни кенгайтириш икки томон учун ҳам фойда келтириши қайд қилинди.

Музокаралар якунида Президент Ислом Каримов ва Бош вазир Ли Сянь Лун Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Сингапур Республикаси ҳукумати ўртасида иқтисодий ва гуманитар соҳаларда ҳамкорлик тўғрисидаги битимни имзоладилар. Ўзбекистон Республикаси ва Сингапур Республикасининг қўшма баёноти қабул қилинди. Шунингдек, Ўзбекистон билан Сингапур ўртасида ҳаво транспорти қатнови тўғрисидаги ҳукуматлараро битим, ташқи ишлар вазирликлари ўртасида икки томонлама маслаҳатлашувлар тўғрисидаги англашув меморандуми, Ўзбекистон Стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги билан Сингапур Стандартлар, ишлаб чиқариш ва инновация кенгаши ўртасида стандартлаштириш, метрология ва аккредитация соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битим, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси билан Сингапур Бизнес федерацияси ўртасида англашув меморандуми имзоланди.

Ислом Каримов Сингапурнинг устоз-маслаҳатчи вазири Ли Куан Ю билан ҳам учрашди. Сингапурнинг ҳозирги тараққиёт даражасига эришишида мана шу етук сиёсатчининг хизматлари катта. Суҳбат чоғида Ўзбекистон-Сингапур муносабатларини ривожлантиришга доир масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, мамлакатимиз раҳбарининг Сингапурга давлат ташрифини Сингапур оммавий ахборот воситалари кенг ва батафсил ёритмоқда. Мамлакатнинг энг нуфузли газеталари, теле ва радио каналлари ташриф арафасида Ўзбекистон билан Сингапур муносабатлари ва Президент Ислом Каримов ҳақида кўплаб материаллар эълон қилди.

Президентимиз Ислом Каримовнинг Сингапурга давлат ташрифи давом этмоқда.

(ЎзА)

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ:

Олий Мажлисда

Бирламчи вазифа ва масъулият

Ижтимоий ҳимоя, энг аввало, олий мавжудот — инсон манфаатларига қаратилган бўлиб, у жамият аъзоларини эзгу мақсад атрофида жипслаштиради. Қолаверса, ижтимоий ҳимоя инсонпарварлик белгиси ўлароқ, халқимизнинг миллий қадриятлари сирасига киради. Минг йиллик тарихимизда бу тушунча ижтимоий адолат мезони сифатида қараб келинган. Шундай экан, қонунлари устувор юртда, инсонпарвар жамиятда бой ҳам, камбағал ҳам, қари-ю ёш ҳам тенг ҳуқуқли. Инсонпарварлик, ижтимоий ҳимоя тушунчаларининг асл мазмун-моҳияти ҳам ана шу. Ўзбекистонда ҳам мустақиллик йилларида аҳолини ҳар томонлама ижтимоий ҳимоя қилишга қаратилган ислоҳотлар босқичма-босқич ҳаётимизга жорий қилинаяпти.

Носир ҲАЙДАРОВ олган суратлар

Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов таъкидлаганидек, ижтимоий ҳимоя масаласи — бу фақат давлат ва ҳокимият ташкилотлари, ижтимоий таъминот ва хайрия муассасаларининг иши бўлиб қолмаслиги лозим. "Ижтимоий" деган сўзнинг кўпчиликка, жамоатчиликка мансуб деган маънони ифода этишини инобатга олсак, бу ўта муҳим масала жамиятимизнинг, барчамизнинг бурчимизга айланиши даркор. Дарҳақиқат, давлатимизнинг ижтимоий ҳимоя сиёсати худди мана шундай қараш ва ёндошувга асосланади. Дунёда ягона давлат — Ўзбекистонда асосий молиявий ҳужжатнинг махсус "Ижтимоий ҳимоя" банди мавжуд.

2007 йилнинг "Ижтимоий ҳимоя йили" дея эълон қилиниши мамлакатимиз фуқаролари, турли корхона ва ташкилотлар билан бирга "Адолат"нинг 50 мингдан ортиқ электорати, хотин-қизлар, деҳқон ва фермер хўжаликлари раҳбар ва ходимларининг ҳам жамият олдидаги масъулиятини янада оширади, дейишга тўла асос бор.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида Ўзбекистон "Адолат" СДП фракциясининг Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ижтимоий ҳимоя йили" Давлат дастури тўғрисида"ги қарори муҳокамасига бағишланган йиғилишда ана шундай эътирофу эътиборга молик фикрлар билдирилди.

Давоми 2 - бетда

ЎЗБЕКИСТОН-СИНГАПУР БИЗНЕС-ФОРУМИ

СИНГАПУР, 25 январь. ЎзА махсус мухбири Анвар Бобоев хабар қилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Сингапур Республикасига давлат ташрифи доирасида икки мамлакат ишбилармонларининг бизнес-форуми бўлиб ўтди. У Сингапур Бизнес федерацияси билан ҳамкорликда ташкил этилди.

Анжуманда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, молия вазири Р.Азимов мамлакатимизнинг иқтисодий салоҳияти тобора юксалиб бораётганини алоҳида таъкидлади. Ўзбекистоннинг ер ости ва ер усти бойликлари, меҳнат ресурслари катта. Лекин мамлакатимиз иқтисодий сиёсатининг моҳияти шундаки, Ўзбекистон қўшимча қийматга эга маҳсулот ишлаб чиқариш йўлидан бормоқда. Масалан, пахта хомашёси билан ундан қайта ишланган маҳсулот ўртасида жуда катта фарқ бор. Табиий газ хусусида ҳам шуни айтиш мумкин. Унинг таркибидаги этанол моддаси полиэтилен маҳсулотлар ишлаб чиқариш имконини беради. Ўзбекистон ва Сингапур ишбилармонлари мазкур соҳаларда ҳамкорликни кучайтириши яхши самаралар бериши шубҳасиз.

Алоқаларни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари жуда кўп ва хилма-хил. Нефть-газ, нефть кимёси, тўқимачилик, телекоммуникация, металлургия, машинасозлик, озиқ-овқат ва фармацевтика саноати — булар бизнес-форумда тилга олинган соҳаларнинг айримлари, холос.

Анжуманда Сингапурнинг катта давлат ташқи ишлар вазири Зайнал Обидин Рашид, Сингапур бизнес федерацияси халқаро алоқалар қўмитаси раиси Марк Хонг Президент Ислом Каримовнинг Сингапурга давлат ташрифи мамлакатларимиз ўртасида сиёсий, савдо-иқтисодий, гуманитар ҳамкорликни ривожлантириш билан бирга ишбилармон доираларнинг бевосита ҳамкорлиги учун ҳам кенг йўл очишини алоҳида таъкидлади.

— Буюк Ипак йўли бўйида жойлашган Ўзбекистон Марказий Осиёнинг жадал ривожланаётган мамлакатидир, — деди Зайнал Обидин Рашид. — Улкан салоҳиятга эга бу давлат сўнгги йилларда катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Тузилмавий ўзгаришларни амалга ошириб, хусусийлаштириш жараёнини жадаллаштирмоқда. Гарчи, биз Ўзбекистонни яқиндан ўрганишга энди киришган бўлсак-да, сингапурликлар у ерда қатор қўшма корхоналар очишга улгурганини таъкидламоқчиман. Масалан, «Сингапур айскрим» компанияси Самарқандда музқаймоқ ишлаб чиқаришни йўлга қўйган. Мазкур қадимий шаҳардаги қўшма корхона бу турдаги маҳсулотлар бозорида етакчилардан. Сингапур углеводород хомашёсини қазиб олиш ва қайта ишлаш, меҳмонхона бизнеси, сайёҳлик, тўқимачилик, инфратузилмани такомиллаштириш каби кўплаб соҳаларда Ўзбекистон билан самарали ҳамкорлик қилиши мумкин. Президент Ислом Каримовнинг ташрифи халқларимиз ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш, мамлакатларимизнинг салоҳияти билан яқиндан танишиш ва мавжуд салоҳиятни ишга солиш йўлларига оид масалаларни муҳокама қилиш учун жуда қулай имконият яратди.

Форум якунида Ўзбекистон ва Сингапурнинг қатор вазирлик ва компаниялари ўртасида ўзаро ҳамкорликка доир ҳужжатлар имзоланди.

Демократик тараққиёт кафолати

Ривожланган мамлакатларнинг тарихий тараққиёт йўлига назар ташласак, ижтимоий-сиёсий гуруҳларнинг эркин демократик фаолият юритиши ва ҳуқуқий кафолатга эга бўлиши учун асрларга тенг йиллар керак бўлган. Биргина Буюк Британияда ҳозирги парламент демократиясини яратиш учун юз йилдан ортиқ вақт ўтган бўлса, Ҳиндистонда бу жараён кўплаб йўқотишлар эвазига ярим асрдан кўпроқ муддатни ташкил этган.

Мустақиллигимизнинг илк йилларидан бошлаб, мамлакатимизда сиёсий партияларнинг эркин фаолият юритишини таъминлаш, уларнинг ҳуқуқий асосларини яратишга катта эътибор қаратилди. Бу жараён босқичма-босқич амалга ошириб келинмоқда. Бугунги кунга қадар ана шу йўналишда "Жамоат бирлашмалари тўғрисида", "Сиёсий партиялар тўрисида", "Нодавлат нотижорат ташкилотлар тўғрисида", "Фуқаролар сайлов ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида", "Сиёсий партияларни молиялаштириш тўғрисида"ги қонунлар қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қонунчилик ташаббуси билан Олий Мажлис Қонунчилик палатасига киритилган "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонун ва "Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига (89-моддасига, 93-моддасининг 15-бандига, 102-моддасининг 2-қисмига) тузатишлар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳалари бош мақсадимиз — фуқаролик жамияти қуриш йўлидаги ижтимоий-сиёсий ислоҳотларнинг узвий давоми бўлди. Бу эса тараққиётнинг ўзбек моделини яратиш борасида ҳукуматимизнинг узоқни кўзлаб юритаётган стратегик сиёсатидан далолатдир. Мазкур қонун лойиҳалари умумхалқ муҳокамасига тақдим этилганидан буён орадан уч ойдан ортиқ вақт ўтди. Айни пайтда бу лойиҳалар нафақат республикамизда, балки хорижий мамлакатлар мутахассислари томонидан ҳам қизғин муҳокама этилмоқда. Улар юзасидан қатор мамлакатларда йиғилишлар уюштирилди. Хусусан, Бельгия пойтахтида ўтказилган шундай йиғилишлардан бирида Брюссель халқаро муносабатлар мактаби профессори Альбена Азмpraising Азмованинг билдирган фикри эътиборга молик: "Мазкур қонун лойиҳасининг Президент томонидан парламентга киритилгани Ўзбекистонни янада демократлаштириш ва модернизациялаш борасида жиддий қадам бўлди. Унинг энг муҳим жиҳати шундаки, мамлакатда сиёсий партияларнинг ролини ошириш жараёнига институционал аҳамият қаратилмоқда, уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган ислоҳотларга жалб этилиш даражаси ва масъулияти юксалиб бормоқда. Буларнинг барчаси мамлакатдаги барқарорлик ва изчил демократик тараққиётнинг муҳим кафолати бўлиб хизмат қилади".

Давоми 2 - бетда

Ислоҳот

Ҳамкорликдаги ташаббус, тажриба

партия электорати манфаатларига ва аҳоли эҳтиёжларига хизмат қилмоқда

2007 йилнинг "Ижтимоий ҳимоя йили" деб эълон қилиниши катта мазмун ва моҳиятга эга. Негаки, инсон манфаатлари устуворлигини тўла-тўкис қарор топтиришга эришиш фақат адолатли жамиятгагина хос бўлган хусусият. Юртбошимиз таъбири билан айтганда, мамлакатимизда олиб борилаётган ислоҳотларнинг туб замирида инсон манфаатлари мужассам.

«Адолат» социал-демократик партияси фуқароларни ижтимоий ҳимоялаш соҳасида жойларда ижтимоий адолат тамойилларига изчил риоя этилиши устидан жамоатчилик назоратини ўрнатишни долзарб, деб ҳисоблаб келган. Жумладан, ўз партиявий дастурида белгиланган вазифа — янги иш ўринларини яратиш орқали фуқароларнинг иш билан барқарор таъминланишига эришиш, ишсизликдан ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш борасида муайян ишларни амалга оширяпти.

Гап шундаки, Деҳқонобод туман аҳолисининг асосий қисми чорвачилик билан шуғулланади. Кейинги йилларда об-ҳавонинг қурғоқчил келиши туманда чорвачиликни ривожлантириш ва маҳсулот ишлаб чиқарилишига салбий таъсир кўрсатди. Бунинг натижасида аҳоли турмуш даражасини яхшилаш, иш билан таъминлаш, қўшимча иш ўринлари яратишда бир қатор муаммолар пайдо бўлди. Туман «Аҳолини иш билан таъминлаш дастури»га мувофиқ мазкур муаммони бартараф этишга барча мутасадди ташкилотлар жалб қилинди. Биргина 2006 йилда 1565 нафар киши меҳнат бўлимига мурожаат қилган бўлса, шундан 1148 нафари ишга жойлаштирилди, 417 кишига ишсизлик мақоми берилди. Шунингдек, 34 нафар хотин-қиз миллий ҳунармандчилик сирларини эгаллаши учун қайта касб тайёргарлигидан ўтиб, ишга жойлашди. Ҳозирги вақтда эса 27 та ишлаб чиқариш фирмасида 285 нафар хотин-қиз уй шароитида миллий ҳунармандчилик, каштачилик, зардўзлик, тўн тикиш сингари ишлар билан машғул. Келгусида қўшимча 2381 та янги иш ўрни ташкил этиш режалаштирилиб, унинг 1466 таси хотин-қизлар учун мўлжалланмоқда.

— Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, туманда аҳолини иш билан таъминлашда бошқа туманлардагидек имкониятлар мавжуд эмас, — дейди "Адолат" СДП туман Кенгаши котиби Жовли Сатторов. — Шунинг учун туман ҳокимлиги, меҳнат бўлими, хотин-қизлар қўмитаси, «Маҳалла» жамғармаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати туман Кенгаши ва бошқа мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда иш олиб бордик. Бу эса аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш масалаларини оз бўлса-да, ижобий ҳал этишда аҳамият касб этди.

Туман меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий муҳофаза қилиш бўлими бошлиғи Санжар Мусаев Президентимизнинг "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори асосида туманда ишчи гуруҳи тузилгани, у аниқ режа асосида иш олиб бораётгани ҳақида гапириб берди. Дарҳақиқат, ўтган йили ҳомийлар томонидан тумандаги кам таъминланган, хонадонида қора моли бўлмаган 67 та оиланинг ҳар бирига бир бошдан сигир берилди. 50 миллион сўм имтиёзли кредит ажратилиб, 100 нафар оилага чорва моллари сотиб олиш учун имкон яратилди. Ишчи гуруҳи томонидан чорвачилик билан шуғулланган ҳолда муқобил иш билан таъминланмаган 1465 нафар фуқарога меҳнат дафтарчалари очилиб, уларнинг бандлиги ва ижтимоий ҳимояси таъминланди. Бу борада ҳам «Адолат» СДП туман Кенгаши ва бошқа мутасадди ташкилотлар ташаббускор бўлишди.

Давоми 2 - бетда

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ:

Бирламчи вазифа ва масъулият

Давоми. Боши 1 - бетда

Дастлаб Президент қарорининг асосий йўналишлари, қилиниши лозим бўлган вазифалар юзасидан Ногиронларни экспертизадан ўтказиш ва соғломлаштириш масалалари республика инспекцияси бошлиғи Анвар Турдиев маъруза қилди ҳамда йиғилиш иштирокчиларининг қизиқтирган саволларига жавоб берди.

— Мазкур давлат дастурига асосан Фарғона ва Тошкент шаҳарларидаги махсус касб-ҳунар коллежлари ногиронларини бепул овқатлантириш белгиланган, - деди Анвар Турдиев. - Қолаверса, олдимизда турган энг муҳим ва долзарб вазифалардан бири - ёш авлодни билимли, соғлом қилиб вояга етказиш каби бошлаган эзгу саъй-ҳаракатларимизни давом эттириш ва унга том маънода янги туртки беришдан иборат.

Йиғилишда "Ижтимоий ҳимоя йили" муносабати билан аҳолининг ижтимоий ночор қатламларига ёрдам кўрсатишда табақалаштирилган тарзда ёндашишга қаратилган янги қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ҳамда амалдаги баъзи қонун ҳужжатларига қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш зарурлиги тўғрисида фикрлар билдирилди.

Тадбирни бошқарган фракция раҳбари Дилором Тошмуҳамедованинг фикрича, ижтимоий ҳимоя Ўзбекистоннинг бозор иқтисодиётига ўтиш давридаги асосий тамойилларидан бири. "Ижтимоий ҳимоя йили" Давлат дастурининг аҳамиятли томонларидан бири шундаки, ҳужжат Қонунчилик палатаси зиммасига аввалги йиллардан фарқли равишда катта масъулият юклайди. Эндиликда бу борада айрим қонунларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш талаб этилади. Бунда партиямиз олдида ҳам кечиктириб бўлмас вазифалар турибди. Айнан "Ижтимоий ҳимоя йили" давлат дастурида белгиланган чора-тадбирлар, хусусан оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, ёш оилаларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш каби вазифалар айнан дастурий ғояларимизга мос.

Йиғилишдан сўнгги музокараларда партия фаоллари жорий йилнинг "Адолат" СДП учун аҳамияти катта эканлигини айтишди. Сабаби партиянинг дастурий ғояларида ижтимоий ҳимоя масаласи муҳим ўрин тутади. Аниқроғи, партия аҳолининг ижтимоий ёрдамга муҳтож қатламини ҳимоя этишни ўз вазифаси, деб билади. Демак, асосий иш — Давлат дастурида илгари сурилган ғоялар маъно-моҳиятини чуқур ўрганиб, кенг тарғиб қилишдан иборат. Дастурнинг қабул қилингани эса ўз навбатида партия фаолият майдонини янада кенгайтиради, қўшимча имкониятлар яратади.

"Ижтимоий ҳимоя йили" Давлат дастуридан келиб чиққан вазифалар юзасидан "Адолат" СДП фракцияси ўзининг 2007 йилги иш фаолияти режасига қўшимчалар киритишга келишиб олди.

Шундан сўнг йиғилишда Қонунчилик палатаси ялпи йиғилишига биринчи ўқишга киритилаётган "Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш тўғрисида"ги қонуннинг айрим моддаларини амал қилишини вақтинча тўхтатиб туриш ҳақида"ги қонун лойиҳаси муҳокама этилди. Маърузачи Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар бўйича қўмита аъзоси Алиқул Эрданаевнинг таъкидлашича, мазкур ҳужжат 2013 йилгача тўхтатиб турилиши мўлжалланмоқда. Фракция аъзолари томонидан олти йиллик муддат етарлими, деган саволга А.Эрданаев унгача бозор иқтисодиёти анча шаклланиши, юртимизда соҳада катта тажрибалар тўпланиб, зарур қарорлар қабул қилинишини айтди.

Шунингдек, Қонунчилик палатаси ялпи йиғилиши кун тартибига киритилаётган қатор қонун лойиҳалари фракция аъзолари томонидан муҳокама этилиб, Қонунчилик палатаси ялпи йиғилишига киритилиши бир овоздан қўллаб-қувватланди ва мазкур масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Беҳбуд БОТИРОВ,
«Адолат» мухбири

Тараққиётга элтувчи йўллар

Давоми. Боши 1 - бетда

Ушбу ҳужжатлар йўл қурилишининг бошқариш тизимини янада такомиллаштириш, ортиқча бошқарув бўғинларини қисқартириш ҳамда уни самарадорлигини ошириш имконини бермоқда. Компаниямиз тизимида корхоналар томонидан ўтган йили умумий фойдаланиладиган автомобиль йўлларида 170 миллиард сўмликдан ортиқ иш қурилиши, таъмирлаш ва сақлаш ишлари бажарилди. Бундан ташқари, ташқи буюртмачиларга пудрат асосида 34,4 миллиард сўмлик хизмат кўрсатилди.

Тармоқнинг истиқболи уни ривожлантириш дастурларига ҳар жиҳатдан боғлиқ. Президентимизнинг 2006 йил 20 декабрдаги «2007-2010 йилларда умумий фойдаланиладиган автомобиль йўлларини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори бу борадаги ҳаракат дастурини аниқ белгилаб берди. Унда йўл хўжалиги тармоғининг 2010 йилгача ва узоқ муддатли истиқболдаги ривожланиш концепцияси акс этган. Яқин келажакда мамлакатимиздан МДҲ ва Европа давлатлари, Туркия, Эронга олиб борадиган йўлларни янада яхшилаш, Трансафғон халқаро транспорт коридорини амалга ошириш натижасида Афғонистон ва Эрон ҳамда Покистон орқали денгиз портларига чиқиш имконини берадиган ғоят муҳим иқтисодий ва сиёсий аҳамиятга молик масалалар ҳал этилади.

Кўприксоз ва йўлсозларимиз томонидан йўл ҳаракатини [illegible] ҳамда қисқа муддатларда йирик йўл ўтказгичлар, кўприклар, кўпқаватли транспорт ҳаракатига мўлжалланган замонавий магистраллар [illegible] Бугун йўлсозликда энг замонавий техника ва технологиялардан унумли фойдаланилмоқда. Ҳамюртларимиз учун йўлсозлик эътиборли касблардан бирига айланди. Йўл қурилиши билан боғлиқ кенг кўламли ишлар туфайли янги иш жойлари ташкил этилмоқда.

Сўнгги йилларда мамлакатимиз пойтахти ва унга туташ ҳудудларнинг ўзида янги йўллар, йўл ўтказгичлар, кўприклар қуриш, мавжудларини реконструкция қилиш, тор кўприкларни кенгайтириш билан боғлиқ юмушларнинг ҳажми минг километрдан ошди. Ўтган йили эса 183 километр йўл қайта қурилди, 223 километр йўл тўла, 2053 километр йўл эса жорий таъмирдан чиқарилди.

Илгарилари мамлакатимизнинг жанубий ва шимолий вилоятларидан келаётган катта транспорт оқимининг бир қисми водий вилоятларига пойтахтимиз [illegible] Мустақиллигимизнинг 15 йиллик [illegible] 61-67 километрларини [illegible] транспорт воситалари уч қатордан ҳаракатлана оладиган, замон талаблари асосида бунёд этилган мазкур йўналиш Тошкент катта ҳалқа йўлини боғлади. Бошқача айтганда, "Олмаота-Бишкек-Тошкент-Термиз", "Тошкент-Душанбе", "Тошкент-Ўш" халқаро автомобиль йўллари бир-бири билан туташтирилди. Бу эса нафақат ортиқча ташвиш ва муаммоларга чек қўяди, балки минтақамиздаги қўшниларимиз билан иқтисодий алоқаларни янада ривожлантиришга хизмат қилмоқда.

Магистрал йўллар атрофини ободонлаштиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Давлат ва халқаро аҳамиятга эга йўллар бўйида минглаб туп мевали ва манзарали дарахтлар ўтказиш, анвойи гуллар экиш тажрибаси йилдан-йилга ошмоқда.

"Ўзавтойўл" давлат-акциядорлик компанияси томонидан мамлакатимиз автомобиль йўллари тармоғини ривожлантириш ва такомиллаштириш, йўл ҳаракати хавфсизлиги ҳамда йўл-транспорт-эксплуатация сифатини ошириш борасида амалга оширилаётган бундай кенг кўламли ишлар юртимизнинг иқтисодий қудратини ва халқимизнинг фаровонлигини янада юксалтиришга хизмат қилмоқда.

Норали ОЧИЛОВ,
ЎзА мухбири

Демократик тараққиёт кафолати

Давоми. Боши 1 - бетда

Айни кунларда қонун лойиҳалари сиёсий партия фракцияларида, Кенгашларида ҳам муҳокама этилмоқда. Шундай муҳокамалардан бири Олий Мажлис Қонунчилик палатасида "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши Ижроия Қўмитаси ҳамда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракциясининг кенгайтирилган йиғилишида бўлиб ўтди. "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши Ижроия Қўмитаси ҳамда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари, маҳаллий Кенгашлар депутатлари, партия етакчилари ва фаоллари, ҳудудий партия ташкилотларининг котиблари иштирокидаги тадбирда ушбу қонун лойиҳалари юзасидан партиянинг VI-Пленуми қарорлари ижроси ва партия ташкилотларининг галдаги вазифаларини аниқлаштириб олиш масалалари кўриб чиқилди.

Тадбирда Ўзбекистон "Адолат" СДП Сиёсий Кенгашининг биринчи котиби Дилором Тошмуҳамедова сўзга чиқиб, муҳокама этилаётган бу муҳим ҳужжат мазмун-моҳиятига кўра нафақат сиёсий партиялар ёки уларнинг парламентдаги фракциялари, балки бутун мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида янги даврни бошлаб бериши, қолаверса давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш, мамлакатни модернизациялаш борасидаги ислоҳотлар жараёнига ҳуқуқий пойдевор бўлиб хизмат қилишини алоҳида таъкидлади. Шунингдек, нотиқ партиянинг барча бўғинларидаги етакчилар ва депутатликка номзодлар захирасини шакллантириш ҳақида тўхталиб, Ўзбекистон "Адолат" СДП фаолиятини кучайтириш ва янгилаш концепциясининг устувор йўналиши, бу партия электоратининг хоҳиш-иродасига мос тушадиган, ҳамма учун тушунарли, оммабоп партия мафкураси — социал-демократиянинг ўзбек моделини яратиш эканини қайд этди. Зеро, бу мафкуравий модель халқимиз менталитети, мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий шарт-шароитларини инобатга олган ҳолда, халқаро социал-демократик ҳаракатнинг асосий принципларини ўзида мужассамлаштириши лозим.

Тадбир давомида "Адолат" СДП Самарқанд вилояти Кенгаши биринчи котиби Жуманиёз Алибеков сўз олиб, Конституциявий қонун лойиҳаси юзасидан турли ташкилотларда, олий ва ўрта махсус билим юртларида кўплаб тадбирлар ташкил этилгани ҳамда бу борадаги ишлар матбуотда кенг ёритилгани ҳақида гапириб ўтди. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, "Адолат" СДП фракцияси аъзоси Зуҳра Ботирова қонун лойиҳасининг аҳамияти ҳақида тўхталиб, асосий эътиборни партиянинг бошланғич ташкилотларига қаратиш лозимлигини билдирди.

Тадбирда таъкидланганидек, "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонуннинг 2-моддасига кўра, ҳукуматнинг дастури ёки айрим йўналишларига қўшилмайдиган сиёсий партия фракциялари, шунингдек сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан сайланган депутатлар ўзларини мухолифат деб эълон қилиши мумкин ва уларнинг ҳуқуқлари бошқа фракциялар билан тенглаштирилган. Бу эса мазкур қонун лойиҳасининг ўзига хос жиҳатларидан бири бўлиб, ҳатто ривожланган давлатлар конституцияларида ҳам учрамайди.

Маълумки, халқнинг хоҳиш-иродасини ўз ғояларида ифода этган сиёсий партияларнинг давлат ва жамият бошқарувидаги ролини кучайтиришда фуқароларнинг фаоллиги муҳим аҳамиятга эга. Шуни эътиборга олган "Адолат" СДП қонун лойиҳаси муҳокамаси юзасидан маҳалла фуқаролар йиғинларида, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида, корхона ва ташкилотларда жами 52955 киши иштирокида 191 та тадбир ўтказди.

Йиғилишда мамлакатимизда қабул қилиниши кутилаётган қонун лойиҳалари халқимизда катта қизиқиш уйғотаётгани, фуқаролик жамиятини барпо этишда сафарбарлик туйғусини шакллантиришга хизмат қилаётгани ҳам алоҳида таъкидланди.

Бунёд АБДУЛЛАЕВ,
"Адолат" мухбири

Суғурта

"Кафолат"нинг кафолатли хизмати

"Кафолат" давлат акциядорлик суғурта компанияси Самарқанд вилоят филиалида бугунги кунда эътиборга лойиқ ишлар амалга оширилмоқда.

Барча турдаги суғурта мукофотлари тушум режаси 110 фоизга уддаланди. Ёки бу борада 2005 йил натижасига нисбатан салкам бир ярим баробар ўсишга эришилди.

Аҳамиятлиси шундаки, филиал раҳбарияти ва ходимлари бутун куч-эътиборни суғурта хизматини янада кенг оммалаштиришга, фуқароларнинг ҳаётий муаммоларига ҳозиржавоб бўлишга қаратмоқдалар. Шу мақсадда вилоятнинг Каттақўрғон, Оқтош ва Пайариқ ҳудудларида вакиллик бўлинмалари ташкил этилиб, тўлақонли фаолият юритиш таъминланди.

— Бугун 31 минг 374 нафар юридик ва жисмоний шахс билан шартнома имзолаганмиз, — дейди филиал директори Мирзаёр Худоёров. — Бу аҳолининг деярли барча ижтимоий қатламларини, энг кўп даражада машғул бўлинадиган соҳаларни ўз ичига олади. Жумладан, автомобиль транспорти, «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси, Геология ва кон қидирув бошқармалари сингари ташкилотлар билан ўзаро шартнома асосидаги ишончли ҳамкорликка эриша олганмиз.

Дарвоқе, филиал ходимлари 2006 йилда 19 миллиард 219 миллион сўмликдан ортиқ суғурта жавобгарлигини ўз зиммаларига олиб яхши кўрсаткичларга эришишди. Йил 42 миллион 111 минг сўмлик соф фойда билан якунланди.

Вилоят мулкдорлар сафи кенгайиб, янги-янги иш ўринлари яратилаётган бир шароитда "Кафолат" ўз хизматини ана шу нуқталарга йўналтиришга ҳаракат қилмоқда. Табиийки, бунинг учун мижозларга лицензиялаштирилган суғурта хизмати афзалликларини тушунтириш, тарғиб этиш зарур. Бу борада вилоят оммавий ахборот воситалари, хусусан телерадио каналлари билан ҳамкорлик қилинаётгани кутилган натижаларни бермоқда. Қисқа давр мобайнида филиал билан суғурта шартномаси имзолаган мижозлар сони деярли уч баробарга кўпайгани ана шу изланиш самарасидир.

— Ҳозирги кунда мижозларга 50 га яқин суғурта турини таклиф этаяпмиз, — дейди директор ўринбосари Абдукарим Ниёзов. — Буларнинг барчаси мижоз учун қулай ва фойдали хизмат турларидир. Президентимиз ташаббуси билан 2007 йилнинг "Ижтимоий ҳимоя йили" деб эълон қилиниши ҳам суғурта хизматида янги таклифларни юзага келтирди. Биз аҳолининг моддий ёрдамга муҳтож ҳисобланган тоифаси билан кўпроқ иш олиб бораяпмиз.

Чиндан ҳам "Кафолат" суғурта компанияси ва вилоят халқ таълими бошқармаси, касб-ҳунар коллежлари билан тузилган шартномага асосан янги йилдан эътиборан ўқитувчи, талабаларга энг арзон ва қулай суғурталаш хизматлари таклиф этилаяпти. Филиал ана шу шартномаларни тузиш чоғида энг максимал суғурта жавобгарлигини ўз зиммасига олаяпти.

— Суғурта хизмати ҳали кириб бормаган ёки ихтиёрий тан олинмаётган соҳалар ҳали кўп, — дейди филиал директори. — Вилоятда шахсий автотранспорт воситаларининг асосий қисми суғурталанмай қолаётгани фикримиз далилидир. Муҳими, "Кафолат"нинг ҳар сонияда кераклигини, у ўз нуфузи ва салоҳиятини оқлай олишини одамлар англаб етишаяпти. Демак, биз кўнгилларга хотиржамлик бахш этаётганимиздан хурсандмиз.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
"Адолат" мухбири

Ҳамкорликдаги ташаббус, тажриба

партия электорати манфаатларига ва аҳоли эҳтиёжларига хизмат қилмоқда

Давоми. Боши 1 - бетда

Тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш инспекциясидан олинган маълумотга кўра, 2006 йили юридик мақомга эга бўлган 200 та деҳқон хўжалиги ўз фаолиятини бошлади. Шу билан бирга, юридик мақомга эга бўлган 260 та тадбиркорлик субъекти рўйхатга олиниб, 600 га яқин киши иш билан таъминланди. Бундан ташқари, ўтган йили Қорашина қўрғонида 900 ўқувчига мўлжалланган Агроиқтисодиёт коллежи ишга туширилгач, бу ерда 87 та янги иш ўрни яратилди.

Жорий йилда туман бўйича кам таъминланган ва кўп болали оилаларга қорамол сотиб олишлари ҳамда хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш мақсадида иш билан таъминлашга кўмаклашувчи давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан микрокредитлар ажратиш режаси ишлаб чиқилди. Бунга кўра, жорий йилда кам таъминланган 902 та оилага сигир сотиб олиш учун 541,2 миллион сўм, шунингдек, 19 та сартарошхона, 19 та этикдўзлик устахонаси учун 60 миллион сўм микрокредит ажратиш режалаштирилди. Айни пайтда юридик мақомга эга 21 та субъектга 500 миллион сўм имтиёзли кредит ажратиш билан боғлиқ тадбирлар ишлаб чиқилди. Яна бир эътиборга молик жиҳат шуки, вилоят ҳокимлиги ташаббуси билан туман аҳолисини доимий иш билан таъминлаш, кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида жами бир миллиард сўм имтиёзли кредит ажратиш режалаштирилди. Шу ўринда, аҳолини иш билан таъминлаш мақсадида маҳаллаларда савдо, хизмат кўрсатиш, миллий ҳунармандчиликни ривожлантириб, янги иш ўринлари яратиш, аёллар учун уйда ишлаш имкониятларини кенгайтириш каби вазифалар партия фаолият дастурида устувор этиб белгиланганини эътироф этиш лозим.

Дарвоқе, мамлакатимизда йирик қурилиш иншооти — "Тошгузар-Бойсун-Қумқўрғон" темир йўлининг айнан Деҳқонобод ҳудудидан ўтгани бу ерда ишсизликнинг олдини олишга қаратилган муҳим қадам бўлди. Айни пайтда туман аҳолисининг 200 нафаридан ортиғи темир йўл қурилишида иштирок этаётган бўлса, иншоот тўлиқ ишга тушгач яна қарийб 500 киши ишли бўлади. Шунингдек, жорий йилдан бошлаб туманда Калий заводи қурилиши бошланиши ҳақидаги хабар ҳам деҳқонободликларни ғоятда хушнуд этди. Зеро, бу каби саъй-ҳаракатлар туман иқтисодиётини юксалтириш баробарида аҳолини муқим иш билан таъминлашга ҳам хизмат қилади.

Кези келганда очиқ айтиш керакки, туманда аҳолини иш билан таъминлаш борасида ечимини кутаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Аҳоли яшаш жойларида, хусусан, марказдан олисда жойлашган қишлоқларда харидорбоп маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган қўшма корхоналар барпо этиш давлат сиёсати даражасига кўтарилган бир пайтда туманда чет эл инвестицияларини киритиш билан боғлиқ масалалар ҳанузгача ўз ечимини топмаган. Қолаверса, фаолият бошлаган қўшма корхоналар ҳам кўнгилдагидек иш олиб бормаяпти. Масалан, бундан уч йил илгари "Робита-А" Ўзбекистон-Тожикистон қўшма корхонаси иш бошлаган эди. Лекин кўп ўтмай корхона фаолиятини тўхтатди. Ахир, қаловини топсанг қор ҳам ёнади, дейди халқимиз. Шу боис туман мутасаддилари бу масалага жиддий ёндашишса, бундан давлат ҳам, халқ ҳам бирдек манфаатдор бўларди.

Хулоса қилиб айтганда, ҳукуматимиз томонидан ижтимоий ҳимояни кучайтириш борасида амалга оширилаётган чора-тадбирлар "Адолат"чиларнинг ҳам самарали фаолият юритишида қўл келмоқда. Айниқса, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларига алоҳида эътибор, синчковлик билан муносабатда бўлиш ва ёрдам кўрсатиш халқимизнинг инсонпарварлик руҳига мос бўлган зарур чора сифатида қаралиши барча саъй-ҳаракат ва манфаатларнинг муштарак эканлигидан далолат беради.

Ш.СУЛТОНОВ,
"Адолат" мухбири

Муносабат

Ислоҳотларнинг ойдин йўли

Мустақилликнинг дастлабки йиллариданоқ мамлакатимиз ҳаётига туб ўзгаришларни олиб кирган ислоҳотлар даври бошланди. Ҳуқуқий демократик давлат қурилишининг мустаҳкам пойдевори — Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қабул қилинди. Давлат ўз фаолиятини инсон ва жамият фаровонлигини кўзлаб, ижтимоий адолат ва қонунийлик принциплари асосида амалга ошириши Бош Қомусимизнинг асосий тамойилларидан бири этиб белгиланди.

Фуқаролик жамиятининг ривожи ва тараққиёт йўли, Юртбошимиз таъбири билан айтганда, "Кучли давлатдан — кучли жамият сари" қўйилган дадил қадамлар билан белгиланади. Дарҳақиқат, Ўзбекистон миллий демократик тараққиётнинг янги йўлига — адолатли фуқаролик жамияти сари қадам қўйди.

Мустақиллигимизнинг дастлабки йилларида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг IV сессиясида Президент И.Каримов: "Биз ислоҳотларни чуқурлаштириш, демократик туб ислоҳотлар йўлидан олға силжиш, ҳаётимизда асл демократик қадриятлар қарор топаётгани тўғрисида гапирганда, аввало, фуқаролик жамияти асосларига ўтиш, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш муассасаларини бутун чоралар билан кенгайтиришни назарда тутамиз. Бу барча ислоҳотларимизнинг асосий моҳияти ва бош мантиғидир.

...Албатта, бу жараён ўз ҳолича эмас, балки ички қонунлар асосида, изчил ва босқичма-босқич ривожланиб боради", деб таъкидлаб, Олий Мажлис олдига фуқаролик жамияти институтини қонунлар асосида янада такомиллаштириш вазифасини қўйган эди. Бу борада изчил олиб борилаётган ислоҳотларнинг мантиқий давоми сифатида давлатимиз раҳбарининг жамиятда сиёсий партиялар ролини янада кучайтиришга қаратилган саъй-ҳаракатлари Ўзбекистоннинг ҳуқуқий демократик давлат қуриш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлида илдам одимлаётганидан далолатдир.

Президентимиз томонидан Олий Мажлис Қонунчилик палатасига қонунчилик ташаббуси тартибида кўриб чиқиш учун тақдим этилган "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонун лойиҳаси ҳамда "Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига (89-моддасига, 93-моддасининг 15-бандига, 102-моддасининг иккинчи қисмига) тузатишлар киритиш тўғрисида"ги қонуни лойиҳаси эркин фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг навбатдаги муҳим босқичлари сирасига киради. Мазкур қонун лойиҳалари ўзбек давлатчилигининг тарихий анъаналарига, замонавий давлатчилик ва парламентаризм тажрибаларига, ривожланган давлатлар амалиётига мувофиқ ҳолда тайёрланган.

Жумладан, Ўзбекистон Республикасининг "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонун лойиҳасининг ҳар бир моддаси сиёсий партиялар ролини оширишга: янгидан шакллантирилган ҳукуматнинг тутган йўли ва дастури ёки унинг айрим йўналишларига қўшилмайдиган сиёсий партиялар фракциялари, шунингдек, сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан сайланган депутатлар ўзларини мухолифат, деб эълон қилиши мумкинлигини эътироф этишга; парламентдаги мухолифатнинг қонун билан кафолатланган ҳуқуқлари парламент кўпчилиги томонидан камситилиши учун йўл қўйилмаслигига; ўзини парламентдаги мухолифат, деб эълон қилган сиёсий партия фракциясининг ҳуқуқлари ҳимоя қилинишига, яъни парламентда сиёсий партияларнинг фаоллигини оширишга, сиёсий тизимдаги барқарорликни таъминлашга қаратилган.

Конституциявий қонун лойиҳасида мухолифатдаги партияларга қонунчилик ҳужжатлари муҳокамасида тўлиқ қатнашиш ва муқобил қонун лойиҳаларини тақдим этиш ҳуқуқларининг берилгани ҳам жуда муҳимдир. Қонунчиликка бундай нормаларнинг киритилиши, аввало, парламентда сиёсий партиялар ва шу партиялар фракцияларининг парламент фаолиятига фаол киришиши, масъулиятини ошириши, ташаббускорлигини кучайтириши, булар орқали сайловчиларнинг ҳукумат фаолияти устидан назоратини кенгайтириши, фуқароларнинг сиёсий фаоллиги ўсиши учун хизмат қилади.

Мамлакатимизда давлатчиликнинг кун сайин тараққий этиб бориши қонунчиликни ҳам тез суръатларда такомиллаштиришни талаб этмоқда. Бугунги кунда Ўзбекистонда бозор иқтисодиёти шароитларида давлат бошқарувининг асосий механизмлари яратилди.

"Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига (89-моддасига, 93-моддасининг 15-бандига, 102-моддасининг иккинчи қисмига) тузатишлар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ҳам давлат қурилиши ва жамият ривожи учун ўта муҳим масалаларни ўз ичига олган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 11-моддасида Ўзбекистон Республикаси давлат ҳокимияти тизими — ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятига бўлиниши принципига асосланиши, 89-моддасида Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ўзбекистон Республикасида давлат ва ижро этувчи ҳокимият бошлиғи эканлиги белгилаб қўйилган. Ваҳоланки, Президентнинг бир пайтда ижро этувчи ҳокимият бошлиғи лавозимида ҳам бўлиши эндигина оёққа туриб келаётган ёш мамлакат учун жуда муҳим эди.

Таклиф этилаётган қонун лойиҳасининг 89-моддасида: "Ўзбекистон Республикасининг Президенти давлат бошлиғидир ва давлат ҳокимияти органларининг келишилган ҳолда фаолият юритишини ҳамда ҳамкорлигини таъминлайди", деб кўрсатилиб давлат раҳбарининг давлат ҳокимияти органларининг бўлиниш принципларига содиқлигидан далолат беради.

Хуллас, ҳар иккала қонун лойиҳасига киритилган масалалар мамлакат сиёсий тизимини бошқариш ва давлат тузилишини эркинлаштириш ҳамда янгилашга, мамлакатни модернизациялаш ва ислоҳ этишга, бу жараёнлар суръатини тезлаштиришга хизмат қилади.

Абдукамол РАҲМОНОВ,
Адлия вазирлиги бошқарма бошлиғи

Хушхабар

Халқаро олимпиада медали

14-20 январь кунлари Қозоғистоннинг Алмати шаҳрида математика ва физика фанлари бўйича III халқаро Жаутиков олимпиадаси бўлиб ўтди.

Олимпиаданинг эътиборли томони шундаки, бу галги билимлар баҳсига ўқувчиларимизнинг аввалги халқаро олимпиадаларда эришган юқори натижалари ҳисобга олинган ҳолда республикамиздан иккита жамоа таклиф қилинди. Умуман олганда, олимпиадада жами 40 та жамоа иштирок этди.

Қувонарлиси, Бухоро вилоятининг Қоракўл туманидаги 1-мактаб интернат жамоаси ҳамда «Иқтидор-2006» ёзги мактаблар олимпиадаси ва 2006 йилнинг ноябрь ойида Москва шаҳрида бўлиб ўтган олимпиада натижаларига кўра танлаб олинган иқтидорли ўқувчиларимиз ушбу нуфузли танловда муносиб қатнашди. Олимпиада якунига кўра, Қоракўл туманидаги 1-ихтисослашган мактаб интернет ўқувчиси Ўткир Болтаев математика фанидан кумуш медаль билан тақдирланди. Шунингдек, олимпиадада физика ва математикага ихтисослаштирилган мактаблар расмий рейтинги ҳам аниқланиб, унда 1-ихтисослашган мактаб интернат 4-ўринни эгаллади ва фахрий ёрлиқ билан тақдирланди.

Шерзод АҲМАТОВ

Қишлоқ хўжалиги

Истиқбол сари янги одимлар

"Марказий Осиё ва Кавказорти мамлакатларидаги бой агрохилма-хиллик, шунингдек малакали мутахассисларнинг фаолият юритаётгани мазкур давлатлар келажагини истиқболли этиб таъминлашда муҳим асос бўлиб хизмат қилаётир. Қолаверса, илмий тадқиқотлар бўйича қўшма дастурларни инвестициялаш минтақа учун юқори салоҳиятни тўлиқ очиш ва аҳоли турмуш даражасини яхшилашга ёрдам беради". Пойтахтимизда ўтказилган "Қишлоқ хўжалиги тадқиқотларини Мингйиллик Ривожланиш Мақсадларига йўналтириш: халқаро ва минтақавий тажриба" мавзусидаги халқаро экофорум иштирокчиларининг хулосалари ана шундай.

Янги мингйилликда дунё тараққиёт маркази Осиёга кўчаётгани дунё олиму-ашрофлари томонидан бот-бот эътироф этилмоқда, тан олинмоқда. Бу борада қитъадаги йирик минтақалар — Марказий Осиё ҳамда Кавказорти давлатларнинг тутган ўрни ва салоҳияти тобора ошиб бораётир. Маълумотларга кўра, Марказий Осиёдаги бешта республика — Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон ҳамда Кавказортидаги Арманистон, Озарбайжон ва Грузия умумий 416 миллион гектар ер майдонига эга бўлиб, шундан 79 фоизи қишлоқ хўжалиги учун яроқлидир. Айнан бу икки минтақа ҳақида сўз юритаётганимизнинг боиси шундаки, ҳам Кавказорти, ҳам Марказий Осиё аҳолисининг аксарият қисми қишлоқ хўжалигида банд. Иқлими, об-ҳавонинг ўзгариб туриши, фасллар алмашинуви деярли ўхшаш. Иккала минтақада ҳам асосан дон, пахта етиштирилади, чорва моллари боқилади. Бир сўз билан айтганда, ушбу минтақалар жуғрофик жиҳатдан анча қулай жойда жойлашган, табиий ресурсларга бой, ерлари серҳосил. Бироқ тангаланинг иккинчи томони ҳам бор. Яъники, ушбу давлатлар кенг имкониятлардан самарали фойдаланаяптими? Нега қишлоқ хўжалиги соҳаси мазкур минтақалар учун ҳанузгача долзарб муаммо бўлиб келмоқда?

Тан олиш керак, имкониятлар бисёр, аммо ундан фойдаланиш ҳаминқадар. Биргина мисол: Марказий Осиёнинг 50-60 фоиз аҳолиси қишлоқ жойларида истиқомат қилса-да, улар етарли даражада тажрибага эга, дейиш қийин. Ерга муносабат турлича, ундан фойдаланиш тизими яхши шаклланмаган. Тадбир иштирокчиларининг фикрича, бунинг учун соҳа ходимлари доимий равишда тажриба алмашиб туришлари, замонавий асбоб-ускуналарни харид қилиш ва бошқаришни пухта ўзлаштириш талаб этилади. Бу бизга ўзбекнинг "Ҳамжиҳатликда гап кўп", деган нақлини эслатади. Яъни, эндиликда нафақат Марказий Осиё, балки Кавказорти давлатлари билан ҳам алоқаларни янада мустаҳкамлаш лозим. Тадбирга ташриф буюрган илмий марказлар раҳбарлари, Италия, Таиланд, Эрон давлатларининг қишлоқ хўжалиги бўйича халқаро экспертлари бу борада Ўзбекистонда бой тажриба тўплanганини эътироф этишди.

Юртимиз Мустақилликка эришгандан сўнг сиёсий ҳаёт ва халқ хўжалигида, жумладан аграр соҳада ҳам катта ўзгаришлар рўй берди. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш тизими ўзгарди. Давлат ва жамоа хўжаликлари ўрнига фермер хўжаликлари ташкил этилди. Республикада ғалла мустақиллигига эришиш дастури муваффақиятли бажарилди. Илмий муассасаларимизнинг хорижий ҳамкорлар билан фаолияти кенгайиб бораётир.

— Юртимизда иқтисодиётнинг барча тармоқларида амалга оширилаётган ислоҳотлар, биринчи навбатда, маҳсулотларимизнинг жаҳон бозорида рақобатбардошлигини оширишга қаратилган, — дейди Олий Мажлис Сенатининг Аграр, сув хўжалиги масалалари ва экология қўмитаси раиси Ғофир Алиев. — Қишлоқ хўжалигидаги кенг кўламли ўзгаришларнинг мақсади ҳам шундай. Саховатли ўзбек замини юқори сифатли маҳсулотлар етиштириш имконини беради, чорвачилик маҳсулотларининг истеъмол хусусиятлари ҳам юқори. Булар ҳаммаси, энг аввало, аграр соҳанинг ривожланиши ва қатор янги йўналишдаги тадқиқотларнинг юксалишига туртки бўлди.

Маълумотларга кўра, юртимизда етиштирилган нознеъматларни экспорт қилиш ҳажми муттасил ўсиб бораётир. Мамлакатимиз 2006 йил давомида 694 минг тоннадан зиёд қишлоқ хўжалик маҳсулотларини экспорт қилди. Бу олдинги йилдагига нисбатан анча кўп бўлиб, 342 миллион АҚШ долларидан ортиқ маблағни ташкил этади. Ўзбекистонда етиштирилаётган мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари МДҲ мамлакатлари, Германия, Ҳиндистон, Бирлашган Араб Амирликлари, Туркия ва бошқа бир қатор давлатларга юборилмоқда. Асосий харидорларимиздан бири Россия Федерацияси бўлиб, унинг юртимиздан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишдаги улуши 2005 йили 50 фоизга етган бўлса, ўтган йили бу рақам 86 фоизга етди.

Бугунги кунда қишлоқ хўжалиги бутун дунёда энг даромадли соҳалардан бирига айланган. Бу борада бешта энг муҳим босқични бажариш талаб этилади. Хусусан, сув ва ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш; уларни қайта тиклаш, қишлоқ хўжалиги экинлари ва чорва селекциясининг илмий-назарий асосларини ишлаб чиқиш; зараркунандалар билан курашишнинг самарали ва экологик хавфсиз усулларини жорий қилиш; илмий-амалий тадқиқотларнинг ўзаро боғлиқлигини таъминлашдир. Марказий Осиёда институцион инфратузилма ва инсон ресурслари мавжудлиги қишлоқ хўжалигида катта имкониятлар эшигини очади. Шунингдек, анъанавий қишлоқ хўжалигини юритиш тажрибаси, ўсимлик ва ҳайвонот оламининг генетик бойлиги салоҳиятлар кўламини янада оширади. Аммо соҳада ўз ечимини кутаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Аввало, ҳанузгача ушбу минтақаларда бозор иқтисодиётига ўтиш жараёни давом этмоқда. Ўтган йиллар давомида технологиялар ишлаб чиқиш ва жорий қилиш ўз вақтида ҳал этилмади. Пахта, гуруч, дон маҳсулотларининг яккахонлиги ерларнинг деградацияси, ёввойи ўтларнинг кўпайиши, маҳсулотлар таннархининг ошишига сабаб бўлмоқда. Шунингдек, ҳайдаладиган ерлар, яйловлар, сув ва тупроқнинг шўрланиши билан боғлиқ муаммолар ҳам йўқ эмас. Ҳосилни етиштиришда, айниқса териб олгандан сўнгги даврдаги йўқотишлар (транспортировка, саралаш, қадоқлаш, сақлаш ва сотиш жараёнидаги) 35-40 фоизни ташкил этади. Яна бир муаммо шуки, илмий-тадқиқот институтлари етарли даражада жиҳозланмаган, олимлар ва ишлаб чиқариш соҳаси вакиллари ўртасида илмий халқаро алоқалар кўнгилдагидек ривожланмаган.

— Шу муносабат билан иштирокчилар томонидан фермерларга илмий ютуқлар натижаларини етказиш механизмларини ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш, маълумотлар ва янги технологиялар билан мунтазам танишиб бориш мақсадида Қишлоқ Хўжалиги Тадқиқотлари Глобал форуми (GFAR) қошида "Янги таклифлар ва амалий тавсиялар" маълумотлари банкини ташкил қилиш, олим ва мутахассислар, фермерлар учун консультатив марказлар ташкил қилиш лозимлиги таъкидланди, — дейди "Экосан" халқаро ташкилоти раиси Юсуфжон Шодиметов. — Шунингдек, илм-фаннинг устувор йўналишларидан бири биотехнология ва генинженерия соҳаларида илмий тадқиқотларни янада ривожлантириш бўйича фикр-мулоҳазалар билдирилди. Иштирокчилар томонидан қишлоқ хўжалиги тадқиқотларини Мингйиллик Ривожланиш Мақсадларига (МРМ. Нью-Йорк, сентябрь, 2000 йил) йўналтиришда нодавлат-нотижорат ташкилотлари, хотин-қизлар ва ёшларнинг ролини кучайтириш кераклиги эътироф этилди. Атроф-муҳит муҳофазаси, озиқовқат хавфсизлигини таъминлаш ҳамда аграр соҳасидаги қонунчиликни, миллий дастурларнинг бажарилиши бўйича жамоат эшитувларини ташкил қилиш тавсия қилинди.

Дарҳақиқат, экофорум якунлари бўйича Тошкент декларацияси қабул қилинди. Ҳужжатда дуккакли, ғалла, мой берадиган, мевали ўрмон ва ўнғоқ экинлари, мева-сабзавот ва емхашак экинларини кенг жорий қилиш йўли орқали қишлоқ хўжалигини диверсификация қилишга йўналтирилган стратегия ва технологияларини жорий қилиш тавсия қилинди. Бу фермерларнинг даромадини оширишга ва кам таъминланганликни бартараф этишга хизмат қилади.

Б.БОТИРОВ,
"Адолат" мухбири

ХОРИЖ ХАБАРЛАРИ

Байрут йўли тўсилди

Айрим манбаларнинг маълум қилишича, бу жараён бир неча кун давом этади.

Куни кеча минглаб ливанлик қўзғолончилар, шунингдек "Ҳизбуллоҳ" гуруҳи тарафдорлари Байрут ва бошқа шаҳарлардаги асосий катта кўчаларни ёнаётган машина баллонлари ёрдамида тўсиб олишди. Ғалаёнчилар ғарблаштирилаётган ҳукумат ва муддатидан олдин ўтказилаётган сайловга қарши эканликларини шу йўл орқали намоён қилишди. Оқибатда пойтахтга Ливаннинг жанубий ва шимолий ҳудудларидан кириб бўлмаяпти.

Афғонистонда портлаш

НАТОнинг Афғонистон шарқий ҳудудидаги биноси ёнида уюштирилган террористик ҳаракат оқибатида 10 нафар киши ҳалок бўлди

14 нафари турли даражадаги тан жароҳати олди. Маълум қилинишича, портлашдан қурбон бўлган ва жароҳатланган инсонларнинг барчаси оддий фуқаролардир.

Маҳаллий ҳукумат вакилларининг таъкидлашича, айни вақтда бунга ким айбдор эканлиги номаълум. Бироқ шуниси аниқки, портлаш мосламасини камикадзе террорист ишга туширган.

Радикал партия ғолиб чиқди

Сербия парламентига бўлиб ўтган сайлов натижаларига биноан бюллетенларнинг 99 фоизи таҳлил қилинди, уларнинг барчаси ҳақиқий, деб тан олинди.

Республика сайлов комиссияси шу кунларда сайловда иштирок этган партия ва коалицияларнинг парламентдаги ўрнини тақсимлаш бўйича ишларни якунлади.

250 та жойдан нисбатан кўп овозга эга бўлган Сербия радикал партиясига 81 та, Демократик партияга 65 та, "Янги Сербия" демократик партиясига эса 46 та ўрин ажратиладиган бўлди. Беш фоизли "тўсиқ"дан ўтган "Г-17 плюс" партиясига 19 та, Сербия социал партиясига 16 та ва тўрт партияни ўзида қамраб олган Либерал-демократик блокка 15 та ўрин насиб этди. Бундан ташқари, янги парламентда электорати камчиликдан иборат бўлган яна беш партияга жой белгиланади.

Ингичка слайдер кашфиёти

Samsung компанияси дунёдаги энг ингичка слайдерни ишлаб чиқарди. Мазкур алоқа воситаси Ultra Edition 10.9 деб номланиб, унинг қалинлиги 10.9 миллиметрдан иборат.

Шуниси эътиборлики, қурилма бир қатор қулайликларга эга. Хусусан, слайдерда 3.2 мегапикселли камера бўлиб, унинг ёрдамида турли видео роликларини тасвирга тушириш мумкин. Шунингдек, слайдернинг аудио ва видеоплейерлари ҳамда Bluetooth қурилмаси ҳам бор. MicroSD номли карта эса 80 мегабайт ҳажмли хотирани қамраб олган.

Ушбу кашфиётнинг тақдимот маросими шу йилнинг февраль ойида ўтказиладиган 3GSM Barcelona тадбирида бўлиб ўтади. Таъкидлаш жоизки, Samsung энг ингичка уяли телефон ишлаб чиқариш бўйича ҳам рекорд натижага эришган. У телефон ишқибозларига 2006 йил май ойида энг "нозик" (қалинлиги - 6.9 миллиметрли) SGH-X820 телефонини тақдим этган эди.

Саодат ЖАББОРОВА тайёрлади

Бунёдкорлик

Ўттиз учинчи километр бўйлаб..

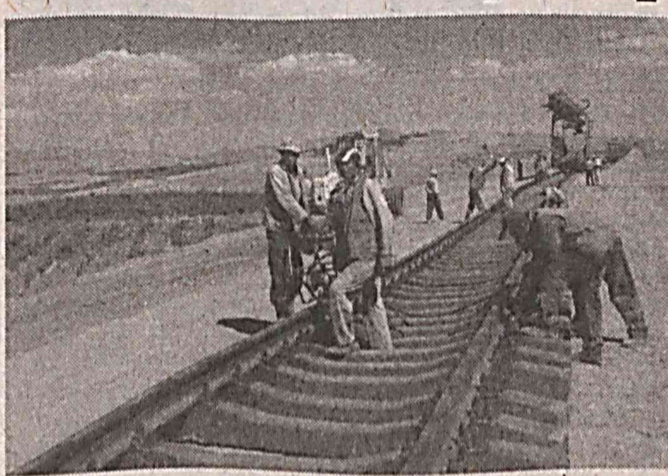

Пўлат ўтда, одам меҳнатда тобланади, деганлари рост экан. Темир йўлнинг туташишига атиги 33 километр қолган. Бу Деҳқонободнинг "Оқработ" станциясидан Бойсуннинг "Дарбанд" бекатигача бўлган масофа. Ҳозиргача 187 километрга пўлат излар ётқизилиб, ишчи гуруҳи ихтиёрига топширилди.

Тошгузардан Оқработгача, Қумқурғондан Дарбандгача ётқизилган темир йўлдан поездлар ҳаракати йўлга қўйилган. "Тошгузар-Бойсун-Қумқўрғон" темир йўл линияси қурилишини ўз зиммасига олган "Ўзбекистон темир йўллари" давлат акциядорлик компанияси қурилиш ишлари сифатини доимий равишда назорат қилиб келмоқда. Бу улкан қурилишда республикамизнинг кўплаб вилоятларидан қурувчилар иштирок этишмоқда. Улар орасида турли миллат вакилларини учратасиз.

"Ўзбекистон темир йўллари" давлат акциядорлик компаниясига қарашли Эркин Умматов раҳбарлик қилаётган қурилиш ташкилоти ўн битта участкада иш олиб бораётир. Даврон Ҳайдаров бир неча йилдирки, "Қўқон" участкасини бошқариб келади. Унинг раҳбарлигида 190 нафар механизатор меҳнат қилади.

— Техника қанотимиз. Улар Хитой, Германия, Россиядан келтирилган. Ҳозир тоғнинг оғир участкаларида ер текислаш, суриш ишларини бажараяпмиз. Ойига 250-300 минг куб метр тупроқ ишларини бажараяпмиз, — дейди суҳбатдошимиз Даврон Ҳайдаров.

Даромадга қараб буромад, дейдилар. Бугунги қиш кунларида ишчиларнинг ойлиги, уларга яратилган шарт-шароитлар ҳақида сўз очганимизда суҳбатдошимиз қуйидагиларни сўзлаб берди;

— Шофёр ва механизаторларимизнинг ўртача ойлик иш ҳақи 250-300 минг сўмни ташкил қилади. Уларнинг меҳнати муҳофазага олинган. Минтақанинг мураккаб табиий шароитини, ишларнинг кўчма характердалигини ҳисобга олган ҳолда, темир йўл қурилишида бевосита банд бўлган ходимларнинг барча тоифалари иш ҳақига Қашқадарё вилояти бўйича 1,4, Сурхондарё вилояти бўйича 1,3 қўшимча коэффицент белгиланган. Ишчилар 4 маҳал иссиқ овқат билан таъминлаган. Тиббиёт ходимлари ходимлари ойига 4-5 марта ҳолимиздан хабар олиб туришади.

Собит Норимбетов бошлиқ "Тахиатош 14-кўприк қурилиш" қурувчилари кўпчиликка ибрат кўрсатишмоқда. Участка бошлиғи Артур Ибодуллаевнинг таъкидлашича, кўприк қурилиши монтажчилари 20 га яқин йирик кўприкни, кўплаб ер ости туннелларини қуришди. Монтажчи Бозорбой Халилов, пайвандчи-чилангар Бекниёз Жуманиёзов, кўтарма кран бошқарувчиси Серек Калигуновларнинг хизмати жамоага манзур бўлаётир. 125 нафар ишчи-хизматчини бирлаштирган жамоанинг ишидан буюртмачилар мамнун.

Сафаримиз охирида соҳа мутасаддилари билан "Тошгузар-Бойсун-Қумқўрғон" темир йўлининг истиқболлари ҳақида суҳбатлашдик. Бу қурилишда, асосан, "Ўзавтойўл" давлат концерни, "Ўзбекистон темир йўллари" давлат-акциядорлик компаниясининг йўл қурилиш бошқармаси ва "Ўзбектрансқурилиш" давлат уюшмаси пудратчилик қилмоқда. Ҳозирги кунда Тошгузардан Оқрабодгача, Қумқўрғондан Дарбандгача ўндан ортиқ замонавий бекатлар қурилиб, шайлаб қўйилди. Айни пайтда эса 33-километр бўйлаб тоғ ён бағирларида тупроқ кўтармаси ва сунъий иншоотларни қуриш ишлари олиб борилмоқда.

Хуллас, мамлакатимиз транспорт коммуникацияларининг узайиши Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларини иқтисодий ва ижтимоий ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратади, табиий ер ости бойликларини ўзлаштириш лойиҳаларини амалга оширишни тезлаштиради, ҳамда қўшимча иш ўринлари яратишга, аҳолига хизмат кўрсатиш пунктларини кўпайтиришга имкон беради. Шунингдек, бу Марказий Осиё қолаверса, Шарқ мамлакатларининг иқтисодий-ижтимоий томирини туташтирувчи омилдир. Йўллар туташса эллар бирлашади, юраклар яқинлашади, кўнгил кўнгилдан илҳом олиб яшайди. Ушалмаган орзулар рўёбга чиқади.

Турсун МАҲМАДАЛИЕВ,
"Адолат" мухбири

Янги марказ ишга тушди

Термиз шаҳридаги биринчи вилоят шифохонасида ихтисослашган жарроҳлик маркази иш бошлади.

Малакали тиббиёт ходимлари хизмат қиладиган ушбу марказда мураккаб операцияларни ҳам муваффақиятли ўтказиш имконияти мавжуд.

Ўтган йили шифохона Япониянинг салкам 86 минг АҚШ доллари миқдоридаги грантига сазовор бўлган эди. Янги марказга ана шу маблағ эвазига замонавий тиббий асбоб-ускуналар ўрнатиш кўзда тутилган.

Айни пайтда шифохонанинг ортопедия ва травматология маркази биносида сўнгги пардозлаш ишлари ниҳоясига етмоқда.

Х.МАМАТРАЙИМОВ,
ЎзА мухбири

Парламент сабоғи

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси

Қонунчилик палатаси фаолиятининг ҳуқуқий асослари

1. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси қўмиталари нима мақсадда тузилади?

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси қонун лойиҳаларини тайёрлаш ишини олиб бориш, Қонунчилик палатаси муҳокамасига киритиладиган масалаларни дастлабки тарзда кўриб чиқиш ва тайёрлаш, Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилинадиган Қарорларнинг ижросини назорат қилиш учун ўз ваколатлари муддатига Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари орасидан қўмиталарни сайлайди.

Қонунчилик палатаси қўмиталари Қонунчилик палатаси олдида масъул ва унга ҳисобдордир.

2. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси қўмиталарининг тузилиш тартиби қандай?

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан унинг депутатлари орасидан палатанинг ваколатлари муддатига раис, унинг ўринбосари ва аъзолардан иборат таркибда қўмиталар тузилади. Қонунчилик палатаси қўмиталарининг умумий сони, қоида тариқасида, ўнтадан ошмаслиги керак.

Қонунчилик палатаси Спикери ва унинг ўринбосарлари Қонунчилик палатаси қўмиталарининг таркибига сайланиши мумкин эмас.

Қўмита раиси, унинг ўринбосари ва қўмита аъзолари лавозимлари депутатларнинг қайси партияга ёки гуруҳга мансублигини ҳамда сайловда сайловчиларнинг қанча овозини олганлигини инобатга олган ҳолда яхлит (умумий) қарори билан белгиланади. Қўмита раиси, унинг ўринбосари ва қўмита аъзолари лавозимларига номзодлар кўрсатиш юзасидан таклифларни депутатлар бирлашмаларининг раҳбарлари ўзаро келишган ҳолда киритадилар.

Қонунчилик палатаси қўмитасининг раиси, унинг ўринбосари ва қўмита аъзолари палата мажлисида Қонунчилик палатаси депутатлари умумий сонининг кўпчилик овози билан сайланади.

Қонунчилик палатаси қўмитасининг раиси, унинг ўринбосари, шунингдек қўмита аъзолари сайлангани тўғрисида Қонунчилик палатаси қарорлар қабул қилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида қуйидаги қўмиталар тузилган:

— Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитаси;

— Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси;

— Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси;

— Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси;

— Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси;

— Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитаси;

— Аграр, сув хўжалиги масалалари ва экология қўмитаси;

— Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси;

— Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси;

— Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси.

("Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенати фаолиятининг ҳуқуқий асослари" қўлланмасидан. © Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти, 2006.)

Бўлғуси ҳосил уруғи

Наманган вилояти Уйчи туманида жойлашган Қизилравот тайёрлов корхонаси жамоаси баҳорги экиш мавсуми бошлангунча 2,5 минг тонна сифатли чигит тайёрлаши керак. Завод цехларида етмишдан ортиқ ишчи фермер хўжаликларининг буюртмаларини ўз вақтида бажариш учун уч сменада ишламоқда.

Лаборатория ходимлари ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини синчковлик билан текширмоқда. Чигит "Ўздавуруғназоратмарказ" давлат маркази сертификатига эга бўлиши учун қарийб ўнта кўрсаткичга мос келиши лозим.

— Биз Уйчи, Норин, Учқўрғон ва Чортоқ туманларидаги пахтачилик хўжаликларини чигит билан таъминлаймиз, — дейди корхона бош муҳандиси Аъзам Зайниев. — Ўтган вақт мобайнида корхонага харидорлардан бирорта ҳам шикоят тушгани йўқ. Ишчиларимиз сидқидилдан меҳнат қилмоқда. Улар учун барча зарур ижтимоий-маиший шароитлар яратилган.

Асл деҳқонлар тендер ғолиби бўлмоқда

Президентимизнинг 2006 йил 21 ноябрда қабул қилинган "2007 йилда қишлоқ хўжалиги корхоналарини фермер хўжаликларига айлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ Фарғона вилоятида 43 ширкат ўрнида янги фермер хўжаликлари ташкил этилади.

Вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасидан олинган маълумотларга кўра, айни кунларда қайта ташкил этиш комиссиялари бу борадаги ишларни ниҳоясига етказмоқда.

Фарғона туманида тўққизта ширкат хўжалиги негизида фермер хўжаликлари ташкил этилди. Қайта ташкил этиш комиссиялари тендер танлови адолатли ва ошкора ўтишига жиддий эътибор қаратди.

Тугатилаётган ширкатларга қарашли 11 минг 940 гектар ер хатловдан ўтказилиб, 1 минг 508 лойиҳа ишлаб чиқилди. Тумандаги энг йирик "Водил" ширкат хўжалиги экин майдонлари 393 лойиҳага тақсимланди. Пахтачилик ва ғаллачилик бўйича 66 та, боғ ва узумчиликда — 320 та, бошқа йўналишлар бўйича 17 та фермер хўжалиги ташкил этилди. Энг муҳими, тендер натижаларига кўра, ҳақиқий деҳқонлар ер эгаси бўлди.

(ЎзА)

2007 йил - Ижтимоий ҳимоя йили

Саховати, мурувватли бисёр одамлар

Меҳр-мурувват, саховат энг олийжаноб туйғу. Шу боис ҳам бу дунёда ҳар бир инсон доимо меҳр-муҳаббатга талпиниб яшайди. Айниқса, жисмоний имкониятлари чекланган инсонлар кўпроқ эътибор, ғамхўрлик ва мурувватга муҳтождирлар. Юртимизда, хусусан, бизнинг Тўрақўрғонда ҳам бундай инсонлар доимо эъзозланиб келинган.

Туман ҳокимлиги, туман прокуратураси ва бўлимимиз ташаббуси билан ўтказилган "Ўксик кўнгилларни шод этиб" номли хайрия тадбири ана шу ғамхўрликнинг ўзига хос ифодаси бўлди.

Тадбирга туманимиздаги ночор оилалар аъзолари, ногирон болалар, якка-ёлғиз кариялар таклиф этилди. Улар нафақат тўкин дастурхон ва совғалар билан сийланди, балки 7 нафар ногирон болага махсус аравачалар, карияларга "Шаҳанд" сиҳатгоҳига бир неча бепул йўлланма топширилди. Шунингдек, ҳаётга бўлган муҳаббатини ўзининг рассомчилик, ҳунармандчилик, зардўзлик, каштачилик асарларида намоён қила олган 10 нафар истеъдодли ногирон ўқувчилар ҳам эътибордан четда қолмади.

Туманимизда ёрдамга муҳтож кишиларни моддий-маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларнинг ғаму ташвишлари билан яшаш анъанага тусини олган. Айни кунларда ҳеч кими йўқ кишиларга ходимларимиз беминнат хизмат кўрсатишяпти, уларга 9 хилдаги озиқ-овқат маҳсулотлари ўз вақтида етказиб бериляпти. Ўтган йили эса юздан ортиқ кишига саломатликларини мустаҳкамлаш учун Тошкентдаги "Товоқсой", Жиззахдаги "Маржон суви", Фарғонадаги "Олтиариқ", вилоятимиздаги "Косонсой" сиҳатгоҳларига бепул йўлланмалар берилди. Шунингдек, 40 нафар ногирон аравачалар билан таъминланди, 5 кишининг уйлари таъмирлаб берилди. Албатта, бундай хайрли ишларни амалга оширишда туманимиздаги ҳомий ташкилотларнинг кўмаги ҳам катта бўлди.

Маъсудахон БЕГМАТОВА,
Тўрақўрғон туман ижтимоий таъминот бўлими мудири

Спорт

Навбат - қишки Осиё ўйинларига

Ёдингизда бўлса, мамлакатимиз спортчилари ўтган йилнинг сўнгги ойида Доха (Қатар)да уюштирилган XV Осиё ўйинларида муносиб иштирок этиб қайтишганди. Энди эса вакилларимиз қитъамизнинг яна бир нуфузли мусобақаси — VI қишки Осиё ўйинларида ўз омадларини синаб кўришади. Ҳар тўрт йилда ўтказиладиган ушбу йирик мусобақага бу гал 28 январь — 4 февраль кунлари Чанг Чунг (Хитой) шаҳри мезбонлик қилмоқда.

Қишки Осиё ўйинларида Ўзбекистон спортчилари 1996 йилдан бери қатнашиб келаётир. Хитойнинг Харбин шаҳрида уюштирилган ўша йилги баҳсларда фристайлчиларимиз Лина Черязова олтин, Сергей Брнер эса бронза медалларига сазовор бўлишганди. Муз устида нафис учиш бўйича эса Татьяна Малинина шоҳсупанинг иккинчи поғонасидан жой олган эди. 1999 йилги (Чонжу, Жанубий Корея) IV қишки Осиё ўйинларида ҳам спортчиларимиз фигурали учиш бўйича муносиб иштирок этишди. Орадан тўрт йил ўтиб, Аомори (Япония) шаҳрида ўтказилган навбатдаги олимпиадада муз устида нафис учиш бўйича Марина Аганина ва Артём Князев жуфтлик мусобақаларида бронза медали билан кифояланишди.

VI қишки Осиё ўйинларида ҳамюртларимиз спортнинг тоғ чанғиси ҳамда муз устида нафис учиш турлари бўйича медаллар учун кураш олиб боришади. Жумладан, мусобақада Элвира Халиулина, Қайрат Эрметов, Ксения Григорьева, Гулиза Гаюпова, Мадина Расулова, Денис Григорьев, Олег Шамаев, Ноил Шириязданов тоғ чанғиси, Анастасия Гиматдинова, Марина Аганина, Артём Князевлар эса муз устида нафис учиш бўйича юртимиз шарафини ҳимоя қилади.

Эъзоз ва эътиборда

Кўнгли ярим кишилар деганда одатда қаровчиси бўлмаган, ақлий ёки жисмоний ҳаракат, меҳнат қилиш имкониятидан маҳрум, ўзгалар мададига муҳтожларни тушунамиз. Тақдирнинг аянчли қисматига рўбарў бўлган бу тоифа одамлар мамлакатимиз ҳукуматининг, қолаверса, саховатталаб кишиларнинг ғамхўрлиги, меҳр-саховатини ҳис қилиб яшашмоқда. Бир сўз билан айтганда, улар доимо эъзозда.

Сирдарё туманида кам таъминланган оилалар, ёлғиз кексалар, ногиронларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида қатор ибратли тадбирлар амалга оширилмоқда. "Бахт пахта тайёрлаш" ҳиссадорлик жамияти, "Сирдарё суюқ газ" корхонаси меҳнат жамоалари Мурувват уйида истиқомат қилаётган қариялар, ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларни моддий жиҳатдан қўллаётган бўлса, туман марказий шифохонаси тиббий кўрикдан ўтказиш, соғломлаштириш ишларини олиб бормоқда.

— Ижтимоий ҳимоя йилини Ҳомийлар ва шифокорлар йилининг мантиқий давоми, дейиш мумкин, — дейди туман марказий шифохонаси бош врачи Зиёд Зиёев. — Ўтган йили дастур асосида 10 нафар муҳтожларнинг уйларини таъмирладик, ўзгалар парваришига умидвор ёлғиз пенсионер ва ногиронларга моддий ёрдам кўрсатдик. Бундан ташқари, 720 нафар кам таъминланган, кўп болали оилалар, пенсионерлар ва уларнинг фарзандлари Янгиер физиотерапия шифохонаси, Тошкентдаги "Семашко" ИТИ, "Маржон суви", "Товоқсой", "Олтиариқ", "Косонсой" сиҳатгоҳлари ва ўзимиздаги реабилитация марказларида бепул соғломлаштирилди. Болажонларимизга спорт кийимлари туҳфа қилиш, ногиронларни аравачалар билан таъминлаш, сунъий кўз гавҳарлари қўйиш ва бошқа ўнлаб хайрия тадбирларини ўтказдик. Ижтимоий ҳимоя йилида эса бу борадаги мурувват қамровини янада кенгайтирмоқчимиз.

Дарҳақиқат, бу йил ҳам ҳар бир маҳалла, гузарда истиқомат қилаётган аҳолининг ёрдамга муҳтож қатлами назардан четда қолмайди.

Мақсуд АКРАМОВ,
«Адолат» мухбири

Таълим

Фарғонада шундай коллеж бор

Фарғона машинасозлик касб-ҳунар коллежи вилоятдаги нуфузли ўрта махсус билим юртларидан бири саналади. Бу ерда ҳозирги пайтда 793 нафар ўқувчи таълим-тарбия олиш билан бирга турли касб сирларидан сабоқ олишмоқда.

Коллежда ўқувчи ёшлар учун барча шароитлар муҳайё этилган. Ўқув ва лабаратория, амалиёт хоналари етарли даражада жиҳозланган. 240 ўринли ошхона, кутубхона ўқувчилар ихтиёрида. Замонавий ёпиқ спорт зали, спорт майдончаларида турли тўгарак машғулотлари олиб борилади.

— Билим юртимизда иккита бўлим ташкил этилган бўлиб, уларда ўнта ихтисослик бўйича таълим бериляпти, — дейди коллеж директори Акбар Набиев. — Жумладан, ўқувчиларимиз телекоммуникация, бухгалтерия, автомобилларни йиғиш, назорат-ўлчов асболари ва автоматика, тикувчилик, пайвандлаш, металларга ишлов бериш сингари йўналишларда касб ўрганишмоқда. Бундан ташқари, коллежимизни битирган ёшларга "В" ва "С" категориялари бўйича ҳайдовчилик гувоҳномалари ҳам берилади.

Эътироф этиш лозимки, кейинги йилларда билим юртида таълим-тарбия борасида бирмунча ютуқларга эришилмоқда. Бунда, албатта ўқувчиларга астойдил таҳсил бераётган, касб-ҳунар сирларини ўргатаётган 97 нафар малакали ўқитувчи, уста ва мураббийларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда.

Суратда: ўқитувчи Ҳаётхон Мирзаева ўз шогирдларига бичиш-тикиш сирларидан сабоқ бермоқда.

Ғ.ХИДИРОВ,
"Адолат" мухбири

Москвада футбол бўйича МДҲ кубоги халқаро турнири қизғин давом этмоқда. Мусобақада муносиб қатнашаётган Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси чорак финалда навбатдаги ғалабани ўз ҳисобига ёзиб қўйди.

Совrин кимга насиб этади?

Турнирнинг "С" гуруҳида тўп сурган ҳамюртларимиз дастлабки учрашувда "Венгспилс" (Латвия) футболчиларига имкониятни бой берган (0:2) бўлса-да, кейинги турларда "Бананц" (Арманистон), "Шахтёр" (Украина) жамоалари устидан йирик — 3:0 ва 4:0 ҳисобларида зафар қучди. Чорак финалда пахтакорчилар Сербиянинг ОФК жамоасига рўбарў келишди. Тенг курашлар остида кечган ўйиннинг асосий вақтида 1:1 ҳисоби қайд қилинди. Ягона тўпни жамоа сардори Сервер Жепаров киритди. Якунда мусобақа низомига кўра, ғолиб пенальтилар сериясида аниқланди. Вакилларимиздан Тимур Копадзедан ташқари, барча футболчилар — Жепаров, Иномов, Кирьян, Пономарёвлар пенальтиларни аниқ амалга оширишди — 4:2.

Чорак финалнинг қолган яна икки ўйинида кейинги босқич йўлланмаси тақдири пенальтилар баҳсида аниқ бўлди: "Каунас" (Литва) — "Венгспилс" (Латвия) — 1:1 (пен. 2:4), ЦСКА (Россия) — "Боку" (Озарбойжон) — 0:0 (3:2). "Шериф" (Молдова) — БАТЭ (Делорусь) учрашувида эса ягона гол кишинёвликларга ғалаба келтирди.

Бугун бўладиган ярим финал баҳсларида "Пахтакор" — "Шериф", ЦСКА — "Венгспилс" жамоалари майдонга чиқишади.

Авазмо ТУРДИЕВА

Ҳикоя

Ҳовлидаги эркак

— Сизни тоғам чақиряпти!

Энди кўзи илинган Назира кенжасининг қичқириғидан чўчиб тушди. "Тинчликмикан? Алламаҳалда нима иши бор экан?" У халатини кийиб, елкасига рўмол ташлади-да, ҳовлига чиқди. Супада укаси Нормамат, ер чизиб хомуш ўтирибди. Сўрашиб саломлашишди:

— Уйингдагилар тинч-омонми, Нор?

— Шукр, яхши. Мен... сизни обкетгани келувдим.

— Нега?

— Гули бетоб эмиш. Кеча уйига қўйиб кетишибди. Икковимизни сўраётган экан.

— Қайси Гули? Очиқроқ гапир!

Нормамат: "Наҳот унинг исминиям унутдингиз?", дегандек опасига ажабланиб қаради. Сўнг ердан кўзини узмай деди:

— Синглимиз Гулнорни айтаяпман...

— Ҳа... Бундоқ демайсанми, — аёл жимиб қолди.

"Наҳотки, ўша? Гули... Бир пайтлар ҳаммамизни иснодга қўйган шарманда! Эри, болаларидан юз ўгириб, бегона эркакнинг этагидан тутиб, домдараксиз ғойиб бўлган сингил! Қай юз билан энди уйига қайтибди? Ҳаёсиз!" Кўнглидан кечаётган фикрлардан Назиранинг баданида титроқ турди.

— Мен унинг олдига бормайман!

— Опа, тушунинг... Жон талвасасида ётганмиш! Дўхтирлар тузалмайди, деганидан сўнг, ўша одам (эри дейишга унинг тили бормади) келтириб ташлаб кетибди. Икковимиздан бошқа унинг кими бор? Юринг!

— Йўқ! Унинг баҳридан ўтганман, менинг ундай синглим йўқ!

— Опа, аёл кишисиз-ку ахир, нега тушунмайсиз? Балки айтадиган гапи бордир, сизга...

— Мен учун у аллақачон ўлган! Нор, бекорга уринаяпсан, майли, тинчгина жон берaверсин. Унинг гуноҳларини худо кечирсин.

Назира шарт бурилиб, хонага йўл олди. Нормамат нима қилишини билмай, бир зум каловланиб туриб, сўнг машинасига ўтирганини деразадан қараб кўриб турди. Машинанинг товуши ўчгач, оёқлари остидаги кўрпачага чўкди, қўллари билан юзини бекитди-ю, "ув" тортиб юборди:

— Шундай бўлишини билардим... Билардим!

* * *

Улар оилада икки қиз ва бир ўғил эди. Нормамат ўртанча. Опа-сингил Назира ва Гулнора шундай иноқ эдики, қўшни қизлар уларни: "Ҳой. Икки дугона!", деб чақиришарди. Назира бўй етиб узатилган куни Гулнора зор-зор йиғлади, "Опа сизни соғинсам нима қиламан?", деб оппоқ ҳарир кўйлагининг енгини кўз ёши билан ҳўл қилиб юборди.

Назира синглисини ҳеч унутмас, тез-тез йўқлаб турарди. Улар оилалари билан ҳар якшанба ота уйига тўпланишар, суҳбатлашиб, алламаҳалгача ухламай ўтиришарди. Кейин... Болалар улгайди, ташвишлар кўпайди. Рўзғор билан ўралашиб қолган опа-сингил кам кўришадиган бўлиб қолишди. Назира болажон чиқди, нуқул икки ўғли, бир қизини деб жони ҳалак. Эри билан эса иноқ яшарди. Гулнора ўзини жуда эркин тутар, эри Нўъмонжонни "Бўшанг!", деб камситгани камситганди. Ўғлини ҳам жеркиб: "Э, отангга ўхшаб шалвирамай кет!..", деб қарғанарди. Бундай пайтда Назира чидаб туролмай синглисини инсофга чақирарди:

— Эркакнинг фариштаси улуғ, ёмон кўрганингни ҳеч сездирма, дилига озор берма!

— Бунақа одам билан яшайман, деб сира хаёлимга келтирмовдим-а опа. Оғзига сўк солгандек ўтираверишини айтмайсизми?! Жасурнинг ташвиши, Нигоранинг инжиқлиги — бари жонимдан тўйдириб юборади. Ахир, уям ота-ку, на хотинга боқади, на болаларига...

Нимадир бўлиб, бир куни уйлари яқинида жойлашган фирма бошлиги Гулнорани идорага чақиртирди. "Бизга шаҳардан тафтишчи келган, бу ерда кўпроқ қолади, чоғи. Шу одам сизларникида яшаб турса, ҳар ҳолда эринг уйда. Кирчирига, овқатига қарашсанг, ҳаққини тўлайман", деди ва Гулнорага бир даста пул узатди. Ўшандан кейин Саидвали Гулноранинг ҳовлиси четидаги бўш уйда ётиб-туриб юрди. Бу одам қувноқ, болалар билан ҳам тез тил топишар, орасира Гулноранинг юмушларига ҳам қарашиб кетаверарди. "Нўъмонжон ака, бахтингиз чопган йигит экансиз, келиноймиз овқатни ширин қилиб пиширадилар-а!" дерди у Гулноранинг эрига ҳазиллашиб.

Саидвали кўп йиллар фарзанд кўришмагач, аёли билан ажрашиб кетганди. "Аниқроғи, қариндошлари хотинимни ажратиб олиб кетишди. Бир йилдан сўнг бошқа эр қилди. Барибир ҳали фарзанд кўргани йўқ", деди бир куни Саидвали бош чайқаб.

— Кейин уйланмадингизми? — деди Гулнора юраги ачишиб.

— Кўнглим чопмади... Ҳар қандай аёл таъбимга ўтиришавермайди.

Гулнора: "Ёлғизлик эркак киши учун азоб-ку", деб Саидвалига куюнар, рўзғор ташвишларидан эзилгани, эридан кўнгли тўлмаётгани у билан чақчақлашганида хаёлидан кўтарилар, бу эркакка меҳрибонлик қилгиси келарди. Унинг хушчақчақлиги Гулноранинг феълидаги хомушликни йўқотгандай бўлди. Аёлнинг кайфияти кўтарилиб, арзимас ташвишларга парво қилмайдиган бўлиб қолди. Ўзи ҳам кун сайин очилиб, тўлишиб бораётганди.

Бир куни Назира опаси келганида ҳовлисида яшаётган эркак ҳақида тўлиб-тошиб гапирди. "Нуқул мени эримга мақтагани-мақтаган, тепса тебранмас куёвингиз бўлса унинг гапларига парво ҳам қилмайди", деб кулиб юборди. "Тавба, сен мен билган ўша Гулими? Негадир таниёлмаяпман", деди Назира ажабланиб. Илгари арзимаган нарсага опасининг кўнглини хуфтон қиладиган Гулнора негадир бир гапириб, ўн бор куладиган аёлга айланиб қолганди. Опаси ҳайрон бўлиб сўради:

- У одам қачон кетаркан?

- Яна бир ойча туради, шекилли.

- Ҳалиги... Эрингни олдида унга очилиб-сочилаверма, барибир эркак-да, қизғанади.

Гулнора кулиб юборди:

- Э, шу куёвингиз ҳам эркакми?!

- Ундай дема! Эркакнинг фариштаси улуғ...

Назиранинг хавотирида жон бор экан. Тафтишчи шаҳарга жўнаб кетганининг эртасига Гулнора ҳам ғойиб бўлди. Қишлоққа хунук "миш-миш" тарқади: "Гули уйида яшаб турган ўша ревизор билан қочиб кетганмиш!" Гулнора уйига қайтавермагач, сир ошкор бўлди: кимдир шаҳарда Гулини ўша киши билан бирга кўрибди!

Назира бошини қаёққа уришни билмас, ичи ўт бўлиб ёнарди. Куёви Нўъмонжонга ачинар, "Синглим туфайли энди бош кўтариб юролмайди бечора", деб қайғурарди. Ниҳоят, сабр-бардоши тугаб, Назира шаҳарга йўл олди. Синглисини олдига солиб ҳайдаб келмоқчи бўлди. "Майли, ғўрлик қилибсан, қишлоқдаги гап-сўзлар болаламай уйга юра қол", деди у Гулнорага ялиниб.

- Э, опа, мен ҳам дунёга бир марта келганман, шу одам билан яшайман, ким нима деса деяверсин! - кескин жавоб қилди Гулнора.

- Болаларинг-чи?

- Болаларим хоҳласа бу ёққа олиб келаман, кўнмаса оталари ёнида яшайверсин. Мен бу одамни яхши кўраман!

Назира синглисининг бунчаликка боришини кутмаганди. Наҳот оила кўрган аёл бир эркакни деб уй-жойидан, болаларидан юз ўгирса?!

- Бу нима деганинг? Қиркни қоралаётганингда шу гапларни гапиришга уялмайсанми?!

- Сиз ҳам бировга кўнгил берганмисиз ўзи? Йўқ, ҳеч кимни яхши кўрмагансиз. Шунинг учун тушунмайсиз.

- Сенга ўхшаб шарманда бўлгандан кўра, ҳеч кимни яхши кўрмай ўтганимга шукр қиламан!

- Ким шарманда?... Мен энди бахтимни топдим. Ахир, менам инсонман-ку!

- Бўлди, бас! Уйга қайтасанми? Айт!?

- Қайтмайман!

- Сендай сингилдан кечдим! Ота-онамнинг арвоҳини чирқиратдинг! Билганингни қилавер! Опа, деб уйимга қадам босма! Болаларингга ўзим оналик қиларман...

Шундан сўнг Назира Гулноранинг болаларини уйига олиб келди, уларнинг кўнглига қараб, овутиб яшади. Борабора қишлоқдаги гап-сўзлар ҳам тинди. Назира синглисини ўйлай-ўйлай чарчади. Унинг қайтишидан умидини узди.

* * *

Орадан кўп йиллар ўтди. Мана энди... Синглиси касал, уни уйига ташлаб кетишганмиш! У жон талвасасида, жигарлари - опаси ва акасини кўрмоқчи эмиш!

Назира чуқур "уҳ" тортди, ҳеч бир қарорга келолмади. Гўё ичида иккита одам бордай, бири: "Бор, синглингни кўр, гапларини эшит, бўлмаса армонда қоласан", деса, бошқа бири: "Йўқ, борма! у оиланинг шаънига доғ туширди, беномуслик қилди, энди жигарларига зор бўлиб қийналиб жон берсин, унинг жазоси шу, ўзи!", дерди.

Тонг ёришган паллада Назира бошини кўтариб деворга осиғлиқ соатга қаради. Кўзи соатнинг ёнида чиройли рамкага солинган ота-онасининг суратига тушди. Назира беихтиёр болалигини эслади... Ҳаммалари бир дастурхон атрофида ўтиришар, ҳазил-ҳузул, вақтичоғлик... Укаси Нормамат отасининг тиззасидан тушмасди. Синглиси Гулнора эса онасининг этагига ёпишгани-ёпишган... Гулнора! Содда, шўх-шаддод қиз эди у!..

Назира ўша кезларни эслаб кулимсиради. Юрагида меҳрми, соғинчми уйғонди. Гулнорани... кўп йиллар қорасини кўрсатмай кетган синглисини кўргиси келди. Назарида у ҳозир гап-сўзга қолган беибо аёл эмас, йўқ-йўқ, ўша олис йиллардаги жиккак, беғубор қизалоққа айланиб, опасининг йўлларига муштоқ бўлиб ётгандай туюлди.

Укаси Гулнорани ўлим тўшагида, дедими? Наҳот... Йўқ, Гулнора ўлмаслиги керак! Хатоларини тузатишга ҳали имкони бор. Ахир, ҳаммаям хато қилади-ку! "Синглим... Бечора Гулнор...", пичирлади Назира. Сўнг ичкари уйга кириб, шоша-пиша кийинди, катта шойи рўмолини бошига ўради-да, секин дарвоза томон юрди.

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА

ADOLAT
ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТА
МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СДП СИЁСИЙ КЕНГАШИ
Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 рақами билан рўйхатга олинган
www.adolat.uz • E-mail: adolat_gazeta@mail.ru

Бош муҳаррир Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ
Таҳрир ҳайъати
Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Иқбол МИРЗО, Турсунали ҚЎЗИЕВ, Турғунпўлат ДАМИНОВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Мамазоир ХЎЖАМБЕРДИЕВ, Исмоил САИФНАЗАРОВ, Собир ТУРСУНОВ, Шермат ШАМСИЕВ, Светлана ОРТИҚОВА, Мукаррамхон АЗИМОВА, Жуманиёз АЛИБЕКОВ, Камол АЛЛАЁРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Талъат МУРАТОВ

Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди
• «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади. t — Тижорат мақолалар белгиси.
«Шарқ» НМАК босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Телефонлар: қабулхона — 136-53-14; факс — 133-40-86; котибият — 136-55-96; реклама бўлими — 133-41-89
Манзил: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи — Б. АБДУЛЛАЕВ, Саҳифаловчи — Л. ТУРСУНОВ

Нашр индекси — 100
Буюртма Г — 01
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Офсет усулида босилган
Қоғоз бичими А-2.
Адади — 2425
Босишга топшириш вақти — 20.00
Босишга топширилди — 01.50